

newsletter

DAAD

Deutscher Akademischer Austauschdienst
German Academic Exchange Service

Зміст

- Вітальне слово
- Новий лектор DAAD у Львові. З Німеччини в далекий світ і в Україну
- Семінар «Текстова компетенція» в рамках року мов 2017/2018
- Інтерв'ю з колишньою стипендіаткою DAAD Оленою Гушул, молодшим фахівцем / асистентом менеджменту в групі проєктів з енерго-ефективності GIZ
- Impressum

Любі читачі,

після довгої паузи ми підготували новий інформаційний бюлетень Інформаційного центру DAAD у Києві. Причиною цього була – важко повірити – Загальний регламент ЄС про захист даних. Згідно з цією новою постановою ми могли надсилати наш бюлетень без запиту тільки нашим (колишнім) стипендіатам, з усіма ж іншими ми спершу мали довести, що вони дали на це свою згоду. Ось чому останнім часом ви отримали від нас ще один лист, в якому ми просили вас підтвердити, чи бажаєте ви і далі отримувати бюлетень. Таким чином, ми знову з вами й хочемо повернутись до нашого режиму випуску бюлетенів тричі на рік.

Діяльність останніх років була сформована перш за все двома подіями: в першу чергу, Інформаційний центр DAAD відмітив свій 20-річний ювілей і з цієї нагоди організував велику зустріч колишніх стипендіатів. Близько 150 колишніх стипендіатів зустрілись 21 і 22 квітня в Києві й дискутували щодо ролі закладів вищої освіти у громадянському суспільстві, а ввечері під час поїздки Дніпром на кораблі із старими й новими знайомими – про все на світі.

Крім того, в липні добіг кінця Німецько-український рік мов. Лекторами DAAD було запропоноване велике різноманіття заходів, від Deutschtage mobil, проведених у 13 містах по всій Україні, культурного фестивалю Синергія у Львові й воркшопу з театрального перекладу в Одесі, Миколаєві й Харкові до тижневого міждисциплінарного семінару на тему текстової компетенції. Про це ви можете прочитати більше на сторінці 3.

Наступний бюлетень вийде в кінці березня. На цьому етапі ми хотіли б звернути вашу увагу на виставку Study-in-EU, яку DAAD за дорученням Європейської комісії організує 2 березня в Мистецькому арсеналі. Очікується близько 50 університетів з усієї Європи, які представлятимуть свої навчальні програми. Представники вищих навчальних закладів мають змогу вже 1 березня познайомитися з європейськими університетами на мережевій зустрічі. Актуальну інформацію ви отримуватимете з січня 2019 року на нашій веб-сторінці www.daad-ukraine.org.

Але передусім ми вам бажаємо всього найкращого до майбутніх свят, гарного Нового року й, як завжди, багато задоволення при читанні бюлетеня.

Ваша команда Інформаційного центру
DAAD у Києві

Новий лектор DAAD у Львові

З Німеччини в далекий світ і в Україну

Як це не дивно, ми з моєю сестрою завжди собі уявляли, як поїдемо машиною з Берліну на схід, через Вроцлав і Краків до Львова – або ж Лембергу, як ми тоді казали. Мрія, яку ми, здається, успадкували від нашої бабусі зі сходу, для якої більше не ходили кораблі через Балтійське море, і яка суходолом із своєю сім'єю дісталась до півдня Нижньої Саксонії. Ця історія сьогодні знову актуальна.

Мене звати Катрін Каїлі Компе, і з вересня 2018 року я є новим лектором DAAD у Львівському національному університеті імені Івана Франка. Зараз я викладаю німецьку як основну спеціальність на першому курсі, при цьому мені важливо поряд із власне викладанням мови підготувати студентів до вимог вивчення германістики в німецькому університеті. Поряд із цим я організую позапрограмні заходи, такі як новостворений німецький кіноклуб у Львові та новий німецько-український читацький гурток «Lesen und lesen lassen». Вже плануються подальші заходи та проекти, можливо, театральний фестиваль. Окрім цього, я інформую студентів та PASCH-школярів про стипендіальні пропозиції DAAD та навчання в Німеччині, також я відповідаю за проведення тесту на визначення мовного рівня OnSET у Національному університеті. І зараз я хочу звернути увагу на зміни: екзамени TestDaF та TestAS будуть проводитися екзаменаційним центром при Центрі німецької мови Гете-Інституту у Львові.

Україна – це не перша станція мого шляху країнами географічного сходу. Насправді, на початку моєї кар'єри, окрім деяких подорожей, ніщо не вказувало на пізнішу діяльність у цій частині світу: спочатку я закінчила магістратуру з історії нової німецької літератури, історії німецької мови та німецької та європейської етнології в Берліні та Вюрцбурзі, повернулась назад до Берліну та працювала в сфері онлайн-редагування та фотографії. В рамках додаткової магістратури з центрально-азійських студій в Університеті Гумбольдта в Берліні я зрештою знову опинилась у Казахстані. Там за допомогою стипендії DAAD я брала участь у літній школі GoEast і провела 5 місяців з етнографічною експедицією в Алмати. Один

рік потому DAAD надав мені можливість відвідати літню школу GoEast в Самарканді, Узбекистані. По завершенню магістратури я спочатку працювала мовним асистентом Гете-Інституту в Барнаулі, Росії, і виявила, що ця діяльність поєднує дві мої пристрасті: викладання німецької мови й

літератури та дослідження земель між Східною Європою та Центральною Азією. Після короткої проміжної зупинки в Берліні з викладанням інтеграційних курсів для біженців я поїхала у Душанбе працювати мовним асистентом. А коли мені запропонували посаду лектора у Львові, я з захватом погодилася, пам'ятаючи і про колишні уявні подорожі.

Після мого переїзного життя останніх років я усвідомлюю себе сучасним кочівником з багатьма вітчизнами, культурним гібридом та особою, що регулярно перетинає кордони між літературознавством та центрально-азійськими студіями. Що стосується літератури, я цікавлюсь такими темами як фантастика та темний романтизм, взаємозв'язком між книгою та фільмом й, відповідно, книгою й фотографією, воєнною й післявоєнною літературою та останнім часом літературою німецьких письменників з ненімецьким корінням. Стосовно культурології мою увагу займають питання множинних сприйняття сучасності та особистісних наративів, вигаданих суспільств та винайдених традицій, центральноазійських релігійних та духовних практик, а також обрядів життєвого циклу. Цим часом я маю на меті написання кандидатської роботи в області центрально-азійських студій, але спочатку все ж хотіла б сконцентруватись на моїй новій роботі у Львові, познайомитися з містом, країною й людьми та трохи прижитися. Я також насолоджуюся тим, що на додаток до просторових та культурних змін я знову перебуваю у Європі – і я щаслива можливості відкрити велику, культурно й історично багату та різноманітну, з багатьох точок зору динамічну країну.

Катрін Каїлі Компе, лекторка DAAD у Львові

Інформаційний центр DAAD у Києві, видання 37 | 2018

Семінар «Текстова компетенція» в рамках року мов 2017/-2018

До завершення німецько-українського року мов 2017/2018 лектори DAAD Данні Клаппер (Київський національний університет імені Тараса Шевченка) та Людмілла Клотц (Київський національний лінгвістичний університет) організували семінар з текстової компетенції для доцентів германістики. Він проходив з 10 до 14 червня 2018 року в Івано-Франківську та надав можливість 20 учасникам з усієї України обговорити різноманітні підходи до наукової роботи з текстами.

Завданням семінару було сфокусуватись на текстовій компетенції як ключовій компетенції для гуманітарних наук, а також сприяти не лише обміну між гуманітарними дисциплінами, але й різним теоретичним «школам», а також зміцнити бачення взаємозв'язків між їхніми питаннями. Саме тому нам було важливо зібрати якомога ширший спектр доповідачів – з різних дисциплін із різноманітними підходами. При цьому ми могли частково покластись на місцевих експертів (доктор Андре Хертель, фаховий викладач DAAD із політології у Києво-Могилянській Академії, доктор Мікеле Ванджі, короткостроковий доцент DAAD з літературознавства в Університеті Шевченка). Доповідачі з Німеччини та Польщі збагатили програму та привнесли великий пласт підходів. (Проф. Матіас Фрайзе, слав'янська література, Університет Гьоттингену; Стефан Вальтер, перекладознавство, Університет Майнц/Гермерсхайм; Фолькер Фенор, історія, Університет Катовіце, Польща).

Учасники ще перед семінаром отримали від доповідачів «їхні» тексти, як літературні, так і нелітературні, й могли вже заздалегідь із ними ознайомитись.

На семінарі доповідачі спочатку один за одним представили в теоретичному вступі свої підходи, після чого відповідні тексти були інтенсивно і в деталях опрацьовані з учасниками. При цьому іноді виходили дуже неочікувані інтерпретаційні підходи, які було енергійно й з багатьма ідеями обговорено. Так, семінар запропонував загалом збалансоване поєднання теоретичних викладок та інтенсивної роботи над текстами, яким всі учасники семінару були дуже задоволені.

За щасливим збігом обставин саме в тиждень нашого семінару в Івано-Франківську був відкритий щорічний культурний фестиваль сучасного мистецтва Porto Franko. Так як у ньому також взяв участь Гете-Інститут, запросивши на авторські читання німецького письменника Бова Б'єрга, для нас виникла можливість запросити його також і на наш семінар і таким чином обговорити літературний текст не з інтерпретатором, а з автором. Бов Б'єрг розповів нам про умови становлення його роману «Auerhaus» та про його навчання в літературному інституті Лейпцигу. Без сумніву, цей візит став однією з центральних подій семінарського тижня.

Фестиваль надав нам, окрім того, можливість на сцені міського театру переглянути авангардну постановку танцювального театру з Австрії й також на просторі фестивалю наживо почути декламацію віршів Юрія Андруховича.

Таким чином, усі учасники провели цей семінарський тиждень з великою користю. Доповідачі були раді можливості вступити з учасниками в інтенсивний обмін. Учасники були дуже вдячні за можливість дійсно інтенсивно і з різних перспектив попрацювати з різноманітними текстами. А ми як організатори щасливі, що наша спроба з цим скоріше незвичайним форматом семінару дала такі гарні результати.

Обов'язково треба згадати, що місто Івано-Франківськ стало для всіх великим і гарним сюрпризом. Навіть багато українських учасників були там за цієї нагоди уперше і всі без винятку були у захваті від цього енергійного, багатостороннього і дуже гостинного західноукраїнського міста.

Людмілла Клотц та Данні Клаппер, лектори DAAD у Києві

Інформаційний центр DAAD у Києві, видання 37 | 2018

Колишня стипендіатка DAAD

Інтерв'ю з Оленою Гушул, молодшим фахівцем / асистентом менеджменту в групі проектів з енергоефективності GIZ

DAAD: Пані Гушул, Ви вивчали економіку у Трірському університеті з 2010 до 2012 року й працюєте зараз у GIZ (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit) у проекті з енергоефективності. З точки зору DAAD, Ви зробили просто ідеальну кар'єру: у нашій спільній програмі з OSI (Open Society Institute) це власне й було метою, щоб випускники потім працювали у суспільно значущій сфері. При зростаючих цінах на енергоносії, які багатьом українцям оплачувати доволі важко, ця тема є дуже важливою для суспільства. Як Ви прийшли до цієї теми?

О.Г.: Я нею займаюсь з часу мого навчання. Мені поталанило, що у Трірі в рамках спеціальності народне господарство була можливість спеціалізації в галузі економіки довкілля й енергетики. Про це я написала й магістерську роботу у Трірському університеті, до речі, про Україну, а саме на тему, чому в Україні більше не інвестують у енергоефективність.

DAAD: І чому більше не інвестують у енергоефективність?

О.Г.: Тривалий час для цього не було жодного приводу: енергоносії були такими дешевими, бо ж вони сильно дотувались з боку держави. Тож ніхто і не задумувався, скільки споживалось енергії.

DAAD: Звичайно, зараз для цього є все більше приводів: саме вже згадані ціни на газ, які під тиском міжнародних донорів повинні бути піднятими для України до ринкових цін. Загалом це загрожує соціальним вибу-

хом, якщо люди не зможуть оплачувати рахунки за опалення. А якщо говорити лише про побутових споживачів: чи можна взагалі інвестувати у енергоефективність, опалення ж включають централізовано?

О.Г.: Саме з побутовими споживачами слід проводити багато роз'яснювальної роботи. Мова в жодному разі не йде лише про опалення, можна заощаджувати, якщо виключати світло, виходячи з кімнати, якщо купити спеціальну насадку на кран, яка зменшує споживання води. Наприклад, можна замовити так званий енергоаудит, в ході якого проаналізують, де знаходяться слабкі місця в споживанні і як можна цьому протидіяти.

DAAD: Але чи це щось дасть щодо великих видатків, як, наприклад, опалення, якщо я сама інвестуватиму в енергоефективність у багатоквартирному будинку?

О.Г.: Ні, але ОСББ може приймати рішення – і це, власне, й відбувається, якщо є економічні стимули. Заходи з енергоефективності зараз, наприклад, підтримуються так званими «теплыми кредитами»: це кредити під винятково низькі відсотки для підвищення енергоефективності.

DAAD: Для цього, звичайно, треба, щоб усі погодилися.

О.Г.: Так, часто це простіше у регіонах, де люди живуть у приватних будинках. Цікавим чином особливо багато відбувається там, де люди не підключені до центрального газопостачання. Там тоді часто звертаються до альтернативних джерел енергії, будь це біомаса чи сонячна енергія. І це може бути насправді вигідним, через «зелений тариф» можна отримати оплату за вироблену енергію, тобто зайву енергію можна продавати. Але, звичайно, треба проявити власну ініціативу й подати заяву.

DAAD: Свідомість, що усюди можна економити кошти, слід розвивати. А роз'яснювальна робота зі споживачами також належить до Ваших завдань?

О.Г.: Зараз вже менше. Це було основним завданням на моїй попередній роботі у Одеському політехнічному університеті. Я почала працювати там у Центрі трансферу технологій, і ми заснували Центр енергоефективних технологій. Ми багато працювали зі школярами й студентами, адже треба якомога раніше розпочинати формування свідомого ставлення до енергоспоживання та марнування енергії.

DAAD: Ви з Києва, а як Ви потрапили в Одесу?

О.Г.: Коли я повернулась із Тріру, я подала заяву на реінтеграційну стипендію CIM (Центру Міжнародної Міграції та Розвитку, спільного проекту GIZ та Федеральної агенції з працевлаштування). Це стипендія для тих, хто навчався у Німеччині й хоче повернутися в Україну. До відносно невеликої зарплати, яку, приміром, може платити український університет, доплачується стипендія. В рамках цієї програми оголошуються конкурси на вакансії, і вакансія в Одесі була для мене дуже цікавою. Стипендія, звичайно ж, виплачується протягом певного часу. Для мене це був свого роду трамплін: завдяки отриманому досвіду й контактам я знайшла свою теперішню роботу.

DAAD: І енергоефективність ще довго залишиться важливою темою. Ми дякуємо Вам за розмову й бажаємо багато успіхів!

Інтерв'ю провели Гізела Ціммерманн та Оксана Швайка

Цей інформаційний бюлетень підготовлено:

Інформаційним центром DAAD у Києві, пр. Перемоги 37, 03056 Київ, офіційно представленим пані Доротеєю Рюланд,
Тел.: (38044)204 85 41
Факс: (38044) 204 82 69
E-Mail: info@daad-ukraine.org
Internet: <https://www.daad-ukraine.org>

Адреса спілки:

Бонн (Німеччина), зареєстровано дільничним судом м. Бонн, реєстраційний суд VR 2105

Редакція:

Д-р Гізела Ціммерманн

Зображення:

DAAD/решта зображень приватні

Відповідальність:

Ми не несемо відповідальність за інформацію, надану третіми особами. За зміст сторінок, на які даються посилання, відповідають виключно власники сторінок. Copyright © by DAAD e.V. Зміст цього інформаційного бюлетеню захищено авторським правом. Всі права захищені. Використання тексту, навіть у вигляді уривків, а також зображень без попередньої письмової згоди DAAD не дозволяється.

Відписка:

Якщо Ви не хочете отримувати цей інформаційний бюлетень, напишіть нам на адресу info@daad-ukraine.org.